

Sondaj PwC: Masurile de combatere a fraudei de TVA afecteaza mai mult companiile de buna credința decât pe cele frauduloase

Masurile legislative fiscale suplimentare impuse de autorități, controalele fiscale încrucișate și concurența neloială sunt percepute de către majoritatea companiilor respondente în cadrul unui sondaj realizat de PwC România drept principalele consecințe ale fenomenului fraudei de TVA asupra activității lor.

„Autoritățile fiscale au impus în ultimii ani mai multe masuri pentru a reduce fraudă și evaziunea fiscală, cel mai recent exemplu fiind split TVA, adoptat în ciuda dezavantajelor evidente și a lipsei de garanții ca va reduce fraudă. Pentru majoritatea contribuabililor onești, aceste decizii au marit costurile și au necesitat alocarea suplimentară de resurse pentru a îndeplini cerințele legale. În același timp, ei nu au observat o scădere dramatică a fraudei astfel încât efortul lor să fie compensat printr-o ameliorare a mediului economic. Prin urmare, nu ne surprinde, deși la prima vedere pare paradoxal, ca societățile au ajuns să considere ca cel mai mare impact al fraudei de TVA resimțit în activitatea lor este indus de măsurile legislative și administrative ale autorităților luate tocmai cu scopul de a combate fenomenul și, implicit, de a sprijini contribuabilii corecți”, declară **Daniel Anghel**, *Partener și Lider al departamentului de taxe și consultanța juridică, PwC România*.

Sondajul inițiat de PwC România și-a propus să suprindă percepția companiilor asupra fenomenului de fraudă, întrebările fiind referitoare la: consecințele fraudei de TVA asupra activității lor, impactul achizițiilor sau livrarilor cu un partener dovedit ulterior fraudulos, măsurile întreprinse dacă apar indicii sau modul în care fac verificări preventive.

Principalele concluzii ale sondajului

Întrebați „Cum percep că afectează fraudă de TVA activitatea companiei?”, reprezentanții companiilor au răspuns astfel:

- 55% au considerat că măsurile legislative fiscale impuse pentru a ținti metodele de fraudare afectează mai mult societățile de bună credință decât pe cele frauduloase pentru că le cresc costurile de conformare
- 52% au indicat controalele fiscale încrucișate întrucât generează consum suplimentar de resurse din partea companiilor
- 50% au apreciat că fraudă conduce la concurența neloială care are efect asupra integrității și bunei funcționări a pieței.

Alte implicații menționate au fost lipsa predictibilității fiscale (49%), denaturarea prețurilor de pe piață (47%) sau

costurile neprevazute cu TVA (39%).

“Autoritațile s-au concentrat mai mult asupra prevederilor legislative și procedurale, în ultimii ani, în timp ce reforma și digitalizarea administrației fiscale au încetinit, proiectul de modernizare a acesteia cu Banca Mondială fiind recent anulat. Ar trebui, totuși, să înțelegem că fraudă nu poate fi redusă doar prin măsuri legislative și că din acest motiv, așa cum arată și sondajul nostru, se tinde către un exces de reglementare care sporește povara de conformare. Reforma și digitalizarea administrației fiscale, în schimb, sprijină atât contribuabilii corecți, cât și autoritățile să identifice mai rapid, mai eficient și mai puțin costisitor zonele de neconformare, evaziune și fraudă fiscală și, din acest motiv, ar trebui să fie prioritare”, spune Daniel Anghel.

Consecințele implicării involuntare în fraudă

Comaniile pot ajunge să fie implicate în fraudă ca urmare a relațiilor cu parteneri frauduloși cărora nu le cunosc intențiile. Întrebați ce implicații fiscale considera că ar fi în aceste caz pentru companie:

- 92% dintre respondenți au indicat refuzul dreptului de deducere a TVA și a cheltuielilor
- 70% investigațiile fiscale
- 60% respingerea dreptului de aplicare a scutirii de TVA
- 38% inițierea de cercetări penale pentru atragerea răspunderii personale a administratorilor
- 37% vizarea ca terț poprit
- 27% inițierea de măsuri asigurătorii și 23% confiscarea veniturilor

De altfel, 75% dintre respondenți au arătat că au fost supuși controalelor inopinate ale Antifraudei fiscale pentru verificarea unor aspecte ce țin de furnizori sau clienți specifici, confirmând, astfel, că relațiile cu parteneri frauduloși sunt primele vizate de autorități. În același timp, 44% au arătat că aceste controale au fost tematice, 38% pentru produse accizabile sau 6% pentru casele de marcat.

Cum pot fi identificați partenerii frauduloși

Totuși, 98% dintre respondenți au precizat că nu au fost implicați involuntar în scheme de fraudare, dar 20% au menționat că știu alte companii în astfel de situații. Pentru a evita riscul, companiile trebuie să întreprindă verificări, chiar dacă legislația nu prevede concret astfel de măsuri. Respondenții au indicat că inițierea demersurilor astfel:

- 78% dacă observă condiții de plată neobișnuite
- 70% dacă prețul este semnificativ mai mic decât prețul pieței
- 70% dacă află informații publice negative
- 53% dacă lipsesc detalii logistice sau condiții de livrare specifice
- 32% dacă partenerul avea un alt obiect de activitate sau era nou pe piață
- 23% dacă era o cantitate de bunuri oferite neobișnuit de mare

La întrebarea ce măsuri ați luat atunci când ați avut suspiciuni privind activitatea unui partener, 62% dintre respondenți au precizat că au încetat relația comercială, respectiv au demarat o investigație amanunțită, 58% au impus măsuri contractuale preventive/garanții și 8% au notificat autoritățile, precum și alte companii.

În acest context, rețeaua PwC a dezvoltat la nivelul Europei Centrale și de Est două instrumente informatice unice de detectare a fraudelor în domeniul TVA: VAT Fraud Tracker și Fraud Assessment Intelligence Tool – FAIT.

VAT Fraud Tracker monitorizează mișcarea bunurilor în interiorul UE, utilizând date statistice și indicând în mod automat fluxurile de bunuri între țări care prezintă caracteristici ale fraudei TVA transfrontaliere. FAIT este un

instrument automat pentru verificarea extinsa a partenerilor de afaceri în ceea ce privește riscurile fiscale, reputaționale și operaționale.

De ce trebuie sa fie frauda de TVA în vizorul autoritaților

Frauda de TVA este, alaturi de evaziunea fiscala, insolvențe, faliment, erori administrative etc, principala cauza a pierderilor de venituri la bugetele naționale. Comisia Europeana (CE) calculeaza anual diferența dintre suma încasata de buget din TVA și cea care ar trebui sa fie încasata daca s-ar fi platit corect toate taxele (cunoscuta ca TVA gap). În fiecare an, România se plaseaza pe primul loc al clasamentului CE, cu cel mai mare deficit de încasare a TVA din UE, estimat la 6 mld euro și, implicit, cu cea mai mare frauda de TVA.

Despre sondaj

În cadrul sondajului PwC referitor la “Consecințele fraudei în materie de TVA” au participat 60 de respondenți din companii din diverse domenii: retail, industria auto, servicii financiare, producție industrială, industria farmaceutică, servicii IT, activități imobiliare, industria energetică, industria petrolului și gazelor. Scopul sondajului a fost de a identifica atât modul în care companiile resimt efectele fraudei în materie de TVA, precum și cel în care își selecteaza partenerii de afaceri pentru a evita implicarea involuntară în frauda.